

AANDENKEN

AAN DEN

WelErwaarden Heer

BERNARDUS JACOBUS VAN AARSEN,

sedert 1872 Pastoor te HOOGMADE,

aldaar overleden den 20 Augustus 1880.

VOESPRAAK BIJ ZIJNE PLEGTIGE UITVAART,

den 24 Augustus,

VAN

J. P. GÖRTZ,

Pastoor te HOOGMADE.

Boekdrukkerij St. Jacobs-Godshuis te Haarlem.

1880

In

Is het we
zamenkoms
aangrijpend
overstelpt,

Want, g
als eene be

Immers O

Overledene

Gij verliest

neef; een l

denpunt wa

als zoodanig

eigen is sel

een zoon, o

is. De barn

In den naam des Vaders en des Zoons en
des H. Geestes.

Is het wel nuttig, Mijne Hoorders, dat er in deze treurige zamenkomst worde gesproken? bij deze rouwplegtigheid, zóó aangrijpend, zóó diep roerend, dat ons aller hart, van smarte overstelpt, in het vergieten van tranen naar verruiming zoekt?

Want, geloof het, M. H., wij waardeeren uwe droefheid als eene behoefte, als een dankbare hulde, ja als eene deugd.

Immers Gij, geëerde bloedverwanten en betrekkingen des Overledene, — voorwaar uw smart is regtmatig — immers Gij verliest een geliefden, een aanhankelijken broeder en neef; een broeder, die daarenboven priester is; die het middenpunt was, het glanspunt, de glorie der familie en ook als zoodanig door U werd vereerd, gelijk het braven geloovigen eigen is schier geen grooter eer op aarde te kennen, dan een zoon, een broeder te hebben, die priester, die pastoor is. De barmhartige God, welke slaat maar ook zalft, verleene

X

U binnenkort het voorregt en de vreugde, een jeugdiger familielid, die reeds den weg naar het altaar opgaat, met het H. Priesterschap bekleed te zien, en dat dan én in uw hart én in den familiekring Henricus de plaats van Bernardus vervulle. 1)

En Gij, godvreezende gemeente van Hoogmade, o, indien f gij niet treurdet, geschiedde er iets onmogelijks. U toch ontviel een zoo waakzame herder, een zoo zorgzame vader, een zoo oplettend leidsman van zielen. U ontviel een pastoor, die brandde van ijver voor de zaak Gods en het heil der hem toevertrouwde gemeente; een trouwe dienstknecht van Christus, onuitputtelijk in vinding, hoe hij het huisgezin waarover zijn heer hem had aangesteld, op zijn' tijd de spijs zou voorzetten (Mt. XXIV, 46), die hen voeden, versterken, genezen, tegen kwade invloeden beveiligen kon; een volvurig priester, die door prediking, Sakramenten, devoties, geestelijke oefening en missie u immer voortvoerde tot inniger vereeniging met Christus; een onvermoeid zieleherder, die in korte jaren een verhooging van godsdienstleven onder u voortbragt, even stichtend, als bewonderenswaard; een man, ondernemend en beslist, op wiens ondernemingen Gods zegen zichtbaar rustte; die, met u edelmoedig uit eigen fondsen gevend, sommige glansrijke werken glansrijk voltooide, en in de laatste maanden nog een allerbelangrijkst werk ter uitvoering aangreep 2)... En die kloeke dienstknecht, die vurige ijveraar, die beminde

1) De heer P. C. van Aarsen, broeder des pastoors, heeft een zoon, Henri, welke theologant is aan het Seminarie te Warmond.

2) Na den bouw en de voltooiing van kerk en pastorie en de aankleding van de kerk met prachtig mobilair, ondernam hij de stichting van een parochiale school, met den bouw waarvan men kort voor zijne ziekte heeft aangevangen.

pastoor, in het midden zijner jaren, midden in zijn arbeid... hij viel, hij werd u ontrukkt.

Ook wij, zijne medepriesters, uit hartelijke deelneming zaamgekomen, zijn met meer dan gewone aandoening hier. Starend op de lijkbaar des eerwaarden medebroeders peinzen wij: Ziedaar toch, hoe spoedig frissche levenskracht knakt! ziedaar, hoe weinig God onze personen noodig heeft voor het werk zijner bediening! ziedaar, hoe wij, arbeidend in zijne Kerk, arbeiden voor anderen, arbeiden voor Hem, maar het allerminste arbeiden tot aardsche voldoening voor ons zelve, want ziedaar, hoe het een ander is die zaait, een ander die maait (Jo. IV, 37).

En in het bijzondere ik zelf, wien de eer en de stichting te beurt viel uw kranken herder bij te staan tot zijn overgang naar de eeuwigheid, ik ben hier met een verslagen gemoed vóór u, treurend over het verlies van een verknochten vriend van onze jongelingsjaren af.

Ik zou het dan ook niet wagen M. H. te spreken, indien ik geen gewaardeerde lastgeving te vervullen had, en indien ik voor de buitengewone droefheid niet een woord van buitengewone vertroosting wist te zeggen.

Welke de lastgeving is? Bij een mijner bezoeken aan het sterfbed van uw beminden pastoor legde hij mij als bij uitersten wil o. a. het volgende op. Vriend, zeide hij, gij zult bij mijne uitvaart ook een woord tot mijn gemeentenaren spreken... Zij hebben zooveel voor mij gebeden... zoo hartelijke deelneming betoond... getoond dat zij mij beminnen... Ik kan hen aan mijn ziekbed niet ontvangen... zelf hen niet bedanken... Maar dank gij hen... dank hen vurig... voor hun gebed,

hun deelnemende liefde... en zeg hun... dat ik hen allen aanbeveel in het Goddelijk liefdehart van Jesus Christus!...

.....

In sommige parochies heeft wel eens het heilloos verschijnsel plaats, dat sommige gemeentenaren, minder volgbaar dan de overigen, meer dan betaamt hun eigen weg gaan, hun eigen denkbeelden volgen, en dit in zaken, waarover hun geest geen gezond oordeel toelaat; die de heiligste, de beste plannen huns pastoors afkeuren, tegenstreven; lieden die, gewoonlijk in godsdienstijver flauw maar door eigenzinnigheid onhandelbaar, hun herder teleurstelling en verdriet berokkenen. — Verre, zeer verre van mij, dit gezegde op de godvruchtige gemeente van Hoogmade te durven toepassen. Echter, versoont mij, ben ik verplicht te gelooven, dat niet volkomen allen op dit punt smetteloos zuiver zijn. Want hierop moet het volgende slaan, wat uw stervende pastoor mij aanbeval: En, zoo vervolgde hij, zeg aan degenen, maar (zoo voegde hij terstond tusschen) dit zijn er maar zeer weinigen, die mij eenig verdriet aandeden, dat ik hun van harte, ja van harte vergeef!...

Ziedaar den last, dien ik voor u, parochianen, van het sterfbed wegdroeg en als een dierbaar pand in mijn hart bewaarde, totdat ik er mij heden naar zwak vermogen van kwijt.

En waarin vinden we te midden onzer verpletterende droefheid reden van zalvende vertroosting? O, we vinden die in het werkzaam, verdienstelijk leven van uw waardigen pastoor, en mitsdien in de hoop op Christus' woord: Ik wil, Vader, dat waar Ik ben, ook mijn dienaar zijn zal (Jo. XII, 26). We vinden die in zijn gelatene, volkomene onderwerping aan

Gods beschikking en zijne verdueligheid in het lijden: daardoor immers wordt het ziekbed des christens een verdienstig vagevuur; doch vooral vinden we zeer zoeten troost in het stichtende, verrukkend schoone afsterven, wat de barmhartige God, geveer der genade van volharding, aan uw dierbaren herder geschonken heeft.

Zijn dank voor het behoud in het geheele verloop der ziekte van verstandelijke kennis, onverdwaald gebleven tot een kort half uur vóór zijn dood. Het meermalen vragen en bijgevolg ontvangen der sakramentele ontbinding. Het uur aan uur, het dag en nacht bidden aan den rozekrans. Het verzoeken om het Sakrament des Oliesels, reeds alvorens de geneesheer den wenk van toediening gaf. De roerende groetenis aan het aanbiddelijk Sakrament bij het binnentreden der ziekekamer. Het vurig medespreken der Kerkgebeden bij Communie en Bediening, onder onophoudelijke verzuchtingen van liefde en betrouwen. Vervolgens, toen kracht en stem het langzamerhand begaven, het nu en andermaal met wijwater zich teekenen met het kruis. Het herhaaldelijk kussen van 's Heeren wonden op het kruisbeeld tusschen zijne vingers als vastgesmeed. Het vertrouwend opzien naar de afbeelding van Jesus' Heilig Hart, zijn lievelingsdevotie. Het drukken aan zijn eigen hart van de Relikwieën des Kruises en van Heiligen. Het blijde hoofdknikken ten teeken van instemming met de voorgezegde schietgebeden... En dit alles met geheele ongedeerdheid van geest, met zoo volle toewijding van ziel!... Bloedverwanten, huisgenooten, geneesheer stonden dankend en ontroerd, en ik, M. H., 'k betuig u, dat ik dit ziende in mijne ziel verzucht heb: Genadige God, geef ook mij een zóó zoet, zóó zalig sterfuur!

Want inderdaad, M. H., er is een zichtbaar teeken, dat de hemel zich aan het zalig afsterven van uw waardigen herder bijzonder liet gelegen liggen. Gij weet, uw pastoor heette Bernardus; ook weet gij, hoe vurige devotie hij voor zijn hemelschen Patroon had, de preekstoel dezer kerk o. a. verkondigt het luide. 1) Het was Vrijdag jl. St. Bernardus' feestdag. Gevoelend dat God geen dagen meer toeven zou, drukte de pastoor de begeerte uit op zijn Patroondag te mogen sterven. Neen, ik zal Bernardus niet vergeten, had hij de vorige week gezegd, op dien dag de H. Mis voor mij. O zoete, lieve Patroon, Bernardus, wees mijn beschermer, was bijna het laatste schietgebedje, wat hij lagchend blijde heeft meegefluisterd. Het gaat reeds naar middernacht. Zal de Patroon den beschermeling zijn verlangen verwerven? Wij dachten van niet. Het laatste uur des dags gaat in; het trekt reeds tot de helft voort, 't is half twaalf... en toen ging de godvruchtige Bernardus van Heogmade den zaligen Bernardus van Clairvaux te gemoet !...

x Niettemin mag dit alles, hoe verrukkelijk treffend, u niet ontslaan van veel voor uw overleden herder te bidden, te blijven bidden. Het is vroom van u gedacht, dat de verhevenheid van den priesterlijken staat en daaraan beantwoordende heiligheid van leven den priester een hooge plaats in den hemel bereidt. Doch hieruit valt in geen deele af te leiden dat ook een spoedige toegang tot den hemel den priester verleend wordt. Onze verpligtingen zijn zoo menigvuldig en zoo

1) De preekstoel, uit het geldelijk geschenk van een parochiaan naar de opgaven des pastoors vervaardigd, vertoont het volle beeld des Heiligen in top, terwijl de kuip hem voorstelt als den kruistogt predikend.

zwaar; onze zorgen betreffen geen zaken van tijdelijken aard of geringe beteekenis, maar om als uitdeelaars van Gods geheimen getrouw bevonden te worden en tusschen de mensche-lijke zwakheden door ons onbesmet te bewaren van deze wereld; onze verantwoording geldt niet slechts, zooals de uwe, een of anderen huisgenoot, maar honderden, duizenden zielen! Voorwaar, ook de allervroomste priester heeft bijzondere aanbeveling aan Gods barmhartigheid noodig! Valt het uwe godsvrucht misschien moeilijk dit op mijn woord te gelooven, er is nogtans aan gelegen dat gij het gelooft, en daarom beroep ik mij een oogenblik op den grooten Apostel. Paulus, wien de H. Geest geen nuttelooze woorden ingaf, vangt zijn Epistels aan de leeken-geloovigen gewoonlijk met dezen heilgroet aan: Broeders, u zij genade en vrede! Maar als hij schrijft aan zijn discipel Timotheus, die priester, ja bisschop was, dan is van beide brieven de aanhef: Geliefde Zoon, u zij genade, (u zij) barmhartigheid en vrede! (I Tim. I, 2. II Tim. I, 2).

Doch voorzeker, uwe liefde M. H. is te innig, uwe dankbaarheid te groot, dan dat gij den geestelijken vader en verzorger, die zooveel voor u deed, zoudt kunnen vergeten. En zou het na verloop van tijd misschien mogelijk zijn, dat bij sommigen de herinnering aan hun pligt van dankbaarheid verflauwt, laten zij hunne parochiekerk aanzien, en dan, indien zij zwijgen, zullen de steenen roepen. (Lc. XIX, 40).

En nu, M. Z. G., gaan we gezamenlijk ons treurig werk ten einde brengen, het dierbaar overschot ter grafrust leggen tot den dag der opstanding. Weest meester, zooveel mogelijk,

over lichamelijke ontroering, maar volgt biddende het eerwaardige lijk. En dan, wie weet! — daar immers de H. Sakramenten der stervenden zoo volkomen heiliging uitwerken; daar uw pastoor zooveel goede werken heeft vooruitgestuurd; daar hij zijn smartvol ziektelijden als een offerande van uitwissching opdroeg; daar de aflaten, die hij zocht te winnen, zooveel gelden als zij luiden; daar reeds zooveel Missen en Communiën geschied zijn; daar het gezamenlijk gebed zijner vrome kinderen van Hoogmade zooveel bij God vermag, — wie weet! misschien dat reeds heden de poort des zaligen hemels voor uw pastoor opengaat! Amen.

IMPRIMATUR.

HARLEM, die 8 Sept.
in festo Nativ. B.M.V. 1880.

J. A. VAN DEN AKKER,
Lib Cens.

